

„EDINOST“

izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 4 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravištvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 novč.); izven Trsta pa po 8 st. **Telefon številka 870.**

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zabvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredu št. 3. — Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi e ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravištvo v ulici **Molin piccolo št. 3. II. nadstr.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna . ulica Carintia šte. 12.

Delavsko gibanje.

VIII.

Tako bi bili torej dovršili svojo nalogo. Obrazložili smo svoje misli, ki so se nam razvijale, ko smo razmišljevali o pozivu »Avstrijske strokovne komisije« do avstrijskih delavcev.

Ali stvar je važna. Zavedlje se gibajo, nasproti kateremu ne smemo ostajati indiferentni, najmanj pa mi tržaški Slovenci, katerih pozicija ima eno svojih glavnih podstav ravno v delavskih slojih. Stvar je važna torej in zahteva vse naše pažnje. V interesu stališča, katero smo obrazložili — ne v prvič — v tej seriji člankov in katero branimo mi vsikdar v polnem prepričanju: v interesu stvari bo torej, sko danes, v tem zaključnem članku, še enkrat sumarično povdarimo glavne momente naših izvajanj.

Ako hoče socialistična stranka res odgovarjati bitetvu, ki je jej podelja toli glasno povdarjeni program, ako hoče varovati zvestobo svojim vedno povdarjanim načelom, in ako hoče dosežati vspehov, ki bodo resnično v prilogo stvari, to je: materijalnim in moralnim interesom delavskih mas v njih splošnosti, mora:

A. stopiti v najstrožjo, do skrajnih konsekvenc izvajano opozicijo proti neoliberalnemu, antikviranemu, nemodernemu, za izvajanje novih idej nerabnemu, mirno mejsebojno življenju narodov ovirajočemu, ker po hegemoniji enega plemena in po podrejenosti vseh drugih stremičemu a v s t r i j s k e m u v l a d n e m u z i s t e m u; ostajati mora torej v dosledni opoziciji proti vsaki vladi, ki hoče konservirati ta sistem;

B. z vsemi silami delati na to, da se parlamentarno življenje postavi na drugačne, širše podlage v tem zmislu, da se bo tudi v parlamentu zreslilo resnično razmerje narodnostnih in političnih odnošajev v državi; in v ta namen družiti se po svojih zastopnikih v parlamentu s tistimi skupinami, ki imajo v principu analogni interes na tem, da pridemo do parlamenta z drugačno sestavo, torej do reforme volilnega reda v modernem, zares svobodnostnem duhu;

C. povspeševati snovanje organizacij v brambo interesov delavskih mas ter zbirati čim širše plasti delavstva posebnostem, da se ne bo od nikogar, ki je pripravljen so-

delovati na taki organizaciji, zahtevalo kako žrtev na političnem ali narodnem prepričanju.

To so glavni momenti v izvajanju te serije člankov. Rekli smo, da jih hočemo republikulariti sumarično. No, o poslednji točki bi vendar želeli spregovoriti še par besedi, ker je zelo važna za naše tržaške razmere. Bodi nam torej dovoljeno! Ako hočejo voditelji socialne demokracije v Trstu resno razmišljati, ako si ne zati-kajo oči pred dejstvi, morali so priti do spoznanja, da je bila njihova taktika neprimerna — ker je po velikem delu zgrešala svoj cilj —, ko so od vsakogar, ki bi hotel biti člen katere si boji organizacije, zasnovane od njih, strogo zahtevali, naj da slovo dosedanjosti svojega naziranja v političnem in narodnostnem pogledu, to je: da mora razbiti vse dosedanje zveze, priti si socialno-demokratske načitke — postati pristaja njihove posebne politične struje! To zahtevanj, go-pi-la, je stotinam in stotinam slovenskih delavcev zaprlo pot v tiste vaše organizacije, ki naj bi bile po svoji naravi in po svojih ciljih le delavske in stanovske. Kakor imajo drugi stanovi, drugi pokli, drugi razredi, svoje organizacije, na katerih morejo sodelovati ljudje različnih narodnih, političnih in verskih nazorov, tako bo tudi na delavskih organizacijah! Tako, a le tako je možno priti tudi v Trstu do cvetočih delavskih in strokovnih organizacij.

Vodilni činitelji socialne demokracije izrekajo po ne vemo kolikokrat na dan svoje prokletstvo na nacionalizmu. S tem škodu jejo le svoji stvari. Ali res nič ne pojmiyo neizmerno etične sile, ki je obsežena v nacionalni ideji?! In ali res ne pojmiyo praktičnega pomena, ki je lasten tej ideji za vsakega člana ene iste plemenske skupine, torej tudi za delavca? Tu delujejo nepremični, večnoveljavni zakoni. Od sodelovanja posamičnikov je odvisna skupna blaginja, na skupni blaginji participirajo posamičniki! Učinkom tega razmerja med skupnostjo in posamičniki se ne more odtežati tudi delavec. Če je skupine bolna, ne more biti dobro udom. Saj ne oporeka nikdo: vsaka skupina, vsaki stan ima svoje specialne interese, in ima pravico do brambe teh interesov! Ali ta bramba naj se ne spreminja v borbo proti lastni celoti in izlasti naj se ne spreminja v borbo proti

interesom skupnosti, n. pr. kulturnim in narodnim, in takim političnim in gospodarskim interesom skupnosti, ki niso v nikakem navskrižju, marveč v soglasju z interesi posamične skupine.

Nacionalna ideja ni nič na potu socialni. Tej poslednji so na potu le narodnostni boji, grdi izrastki nacionalizma. Šovinizem je zlo, in sicer šovinizem močnih, gospodovskih, ki šibkejšim kratijo pravo in jih duše. Temu naj socialistične skupine napovedo boj, če hočejo ugledati poti čim splošnejim organizacijam delavstva! Povsem krivo umevanje socialistične ideje je torej, ako se govori, da socialistične skupine se nimajo brigati za boje med narodnimi strankami, češ: naj se te koljejo, kakor hočejo! One bi morale marveč blažilno vplivati s tem, da bi se vsikdar postavljale na stran onega, kateremu se kri-vicea godi! Socialistične skupine naj bodo v izgled tolerance in pravičnosti; zato pa morajo biti tolerantne najprej same nasproti drugemu mislečim!

Ko smo bili prečitali poziv »Strokovne komisije«, ki je dal povod tem člankom, zdelo se nam je, kakor da so se sestavitelji ravnokar zbudili, kakor da so ravnokar odprli oči in se še le v tem hipu prepričali, da stvari so vendar drugače, nego so oni dosedaj — sanjali. In vendar je vse, na čemer se zgražajo in radi česar kriče »alarm«, le stara, stara — resnica. Le videti je oni niso hoteli! Zato jim tudi poti niso bile prave in niso bile prave struje, v katere so po sili navajali delavsko gibanje!

Čas bi bil, da jim pride spoznanje in da bi iz spoznanja izvajali logične konsekvence ter jeli razmišljati, katere prave smeri treba dati delavskemu gibanju!

Politični pregled.

V Trstu, 22. januarja 1903.

Državni zbor. — Zbornica poslancev.

— Glasom poročil z Dunsja je v mladoškem klubu nesoglasje radi taktike, katero je zavzeli nasproti vladi. Radikalnejše krilo zastopa idejo, da bi se tirala skrajna obstrukcija, medtem, ko je zmernejša struja za to, da bi se dovolila razprava o vojnem zakonu. Ker se klub še ni definitivno odločil, so

hčeri posestnika in odvetnika v sosednji županiji. Deklica lepe in ugodne vnanosti, mirne in skromne nravi mehkega srea in dobra, osvojila si je Livija popolnoma — in naslednjega dne, ko jo je videl prvokrat, zaprosil je njenega očeta, ne da bi bil vprašal deklic in da bi bil vedel, da je deklica po materi premožna. Stari Kosnič je radostno vsprejel Blinjevičovo ponudbo — a štiri tedne kasneje je Livij Blinjevič na krasni četeroprežni kočiji a kočijažem in slugo v novih monturah uvel svojo mlado gospo v lipnjaški dvor in je v to slavo dal kmetom speči na dvorišču vola na ražnju.

Blinjevič se ni pravaril v nravi svoje žene. Blaga, potrpežljiva, dobra z vsem svetom, zadovoljna svojim tihim mirničnim življenjem na deželi, daleč od sijaja in hrupa vnanjega sveta, v katerem je bilo njeni skromnosti vsikdar tesno, v jedini skrbi, da zadovolji svojemu »gospodu«, katerega je ljubila, ali katerega se je tudi bala celo še v visoki starosti: je mogla podati Blinjeviču vse slasti rodbinskega, zakonskega življenja.

V nas tedaj še razširjeni sentimentalizem jo nikvaril, a še manje se jo je dotaknil že neznanjajoči se romantizem. In že kakor zrela gospa se je z grozo obračala od lord Byrona — od Henrika Heine-a, od Žorž Sandove, katero je smatrala skoro izrodom,

Mladočehi v večerajšnji seji provizorično tirali obstrukcijo, da razpravo o vojnem zakonu toliko zavlečejo, dokler se odločijo glede taktike. V ta namen so provzročili, da je jeden njih nujnih predlogov prišel v večerajšnji seji v razpravo.

V večerajšnji seji se ni dogodilo nič izvanrednega. Nekoliko spopadov bilo je sicer med Čehi in Vsenemci, a ne ravno velikih. Češki govorniki so govorili vsi v češkem jeziku, kar je Vsenemce grozno jezilo. Wolf je od predsednika zahteval, naj prepove češko govoriti, a nihče se ni zmenil za njegovo upitje.

O glasovanju je bil nujni predlog Mladočeha, posl. Reielstädterja odklonjen, na kar je bila seja zaključena. — Prihodnja seja bo jutri.

Češki radikali in češki agrarci so vprašali socialiste, ako jim bodo pomagali obstruirati vojno predlogo, na kar so socialisti odgovorili, da bodo sicer to predlogo najostreje pobijali, ali obstrukcije da ne bodo podpirali.

O položaju. Nemški listi vseh barv se trudijo, da bi opravičili postopanje nemških skupin, ki so tako trdovratno odbile vsako pogesjanje o protipredlogih čeških členov upravne konference, in so tako z jednim mahom ubile spravno akcijo samo. »Politik« pa konstatuje, da je bil češki spis jako koncilijantno sestavljen in se je vzdiral vsake kritike o vladnem in nemškem elaboratu. Nič ne zahteva družega, nego enakopravnost, uveljavljenje starega, že stoletja obstoječega prava, čegar veljavnost je dokazana po dokumentih.

Nemci pa so vedno tski. Načela in doktrine jim veljajo le tam, kjer jim prinašajo dobička, drugače pa stopajo v opozicijo proti lastnemu programu! Na češki strani naj bi se vedno ravnali po tem, kar je Nemcem koristno. Za Češko zahtevajo razdelitev po okrožjih, ker hočejo tako priti do svojega lastnega nemškega teritorija, hkratu pa glede drugih pokrajin odločno odklanjajo tako razdelitev. Vendar so se Čehi s Češkega izjavili pripravljene razpravljati tudi o tej zahtevi Nemcev za Češko. Čehi so pokazali torej najboljšo voljo in skrajno zmernost. Ni torej njihova krivda, ako je spravna akcija ponesrečila. Krivda je le na strani Nemcev.

Tako govore dejstva. Vzlic temu pa »dokazujejo« nemški listi, da Nemci niso mogli drugače, češ, da so Čehi se svojo izjavo — da tu gre za staro pravo Čehov in da ni

Göthe jej je bil pravi antikrist; ljubila pa je Čoke-ove novele, Lamartinove pesmi, a nad vse Albanova razmotrivanja.

Bila je pobožna, ali brez bigoterije, in odkrito je priznavala pred župnikom, da jej protestantske propovedi bolj ugajajo od katoliških — in ko je prihajala v mesto, je rada zahajala celo v sinagogo ter slušala tam propoved rabinovo. No, v resnici je smatrala toliko protestante kakor Žide za izgubljene duše — a ker je bila dobra, je vsikdar čutila za nje neko usmiljenje, ker ne bodo gledali božjega prestola. Pa ker je bil hišni doktor Židov in se je uverila, da je duša njegova pravi biser, dajala je vsaki hip za njegovo dušo čitati sv. maše in bila je prepričana, da izprosi doktorju vsaj manje muke na drugem svetu, ali da ga spravi celo v vice. In da-si jež slepo verovala v njegovo znanje, je vendar mnogo držala do domačih zdravil in »simpatičnih sredstev«. Doktor Židov je vedel za to in jo je puščal pri tem. Drugačen pak je bil kirurg Neuperger, katerega je po doktorjevi smrti poklicala v hišo. Ta se je jezil radi tega in jej je očital, da se poleg njegovih zdravil še vedno drži drugih, pak je po tem morala skrivaje pred njim — staviti otrokom amulete okolo vratu.

(Pride še.)

PODLISTEK. 17

Na rojstni zemlji.

Spisal **Ksaver-Šandor-Gjalaki**; prevel **M. C.**

Že več kolen nazaj je bil Lipnjak v rokah rodbine Blinjevičev, ki je v starih dobah — za časa turških vojen — imela svoja posestva v eni južnih staro-hrvatskih županij. Tradicija je le na sploh spominjala, da so prišli iz Bosne. Lipnjak je prišel po nakupu v njihovo roko v sredini prejšnjega stoletja. Posestvo je bilo eno lepših in večjih zagorskih imetij — izlasti se je odlikovalo po popolnem zaokroženju alodijalne veleposesti. To je bila zasluga Levovega pradedca Matije Pavla Blinjeviča, ki je vsa kmečka selišča iz bližine alodijalnega posestva prenesel na daljna zemljišča in se tako hkratu rešil kmečkega sosedstva ter došel do zloznega posestva, a je na drugi strani uredil tudi vas. Sin njegov Frane je storil še več. Le ta je uredil in decidal dvor, pokupil nekoliko malih plemenitaških posesti, a o deljenju se sestro se je poslužil svojega alodijalnega prava ter pritegnil k alodijalnemu posestvu najlepše kmečko selišče. In Bog sam vedi, kaj bi bil ta energični in brezobzirni človek če storil za svoj Lipnjak, da ni zgodaj umrl.

Zapustil je sina Livija in hčer Brigito — oboje še v nežni dobi.

Pod varubi je šlo polno tega pod zlo. Livij Blinjevič, dovršivši sijajno pravoslavne nauke na Ogrskem, ni mogel posvetiti s profesoarskemu, ali celo duhovniškemu poklicu, kakor je hotel, ampak oditi je moral na posestvo, da je uredi in je tako reši sebi in sestri. In trebalo je Blinjeviču veliko truda, mnogo muke, dokler je ves stroj spravil na pravi tir. Res, da ni bilo več v nj m ni na pol tiste sredovečne, a vsakako elementarne moči v volji, kakor sta jo imela še njegov ded in praded, niti ne njunega na pol barskega, še precej kmečkega ali vojskega načina, on je že imel prilike, da čita francoske enciklopediste in da se navduši na veličini francoskega gibanja, ali poleg vsega tega je bil še vedno človek nenavadno odločen, čvrst, celo tudi trd, strog nasproti sebi samemu in nasproti vsemu svetu. In tako se mu je posrečilo, da je v dveh treh letih Lipnjak zopet povzignil ter takoj mislil na to, da se oženi. Ni iskal imetja, celo niti na to ni mislil, da mu žena mora biti izvrstna gospodinja. On je preveč zaupal v svojo moč, da bi bil le pomislil, da mu še koga treba na gospodarstvu. On je le iskal deklice, ki bi mu ugajala in ki bo pokorna in podložna njegovi volji. Ta svoj ideal je našel v mladi sedemdesletni deklici Emiliji Kosničevi,

smeti ustvarjati novih pravnih form — izpodmakniti podlago za nadaljna pagajanja. Nemci sploh ne priznajo Čehom nikakega obstoječega prava, ampak bi jim hoteli na konferenci še le podeliti kako mrvo prava kakor — miloščino.

Z ljudmi, ki se trdovratno oklepajo takega krivičnega, fiktivnega pravnemu stanju nasprotujočega stališča, je seveda nemogoče pogajati se narodu, ki se toli intenzivno zaveda svojega prava, kakor se zaveda narod češki.

Stvari so jasne na dlani. Nemci niso prišli v pravno konferenco z namenom, da bi se res pogajali, ampak da bi Čehom usilili svojo voljo, in da bodo — ker so dobro vedeli, da to ne pojde — mogli Čeha dožiti trdovratnosti in nezosljivosti!

In vspridi vsega tega ima »Neue Freie Presse« železno čelo, da hinavski zaobraba oči kakor da je ne pozna iskreneje želje, nego jej je ona po spravi. »Spravna konferenca je mrtva, ali misel sprave je ostala živa in se bo usiljevala strankam zopet in zopet kakor jedina pot do narodnega mira. Po kateri poti ali ovinku pride, to je negotovo, ali da se povrne, to je gotovo. — Tako pšejo hinavci sedaj, ko so brutalno odbili roko, ki se jim je mirno, trezno in samozatajevalno ponujala za pogajanja. Ali naj ne mislijo nikar, da je tako gotovo, da se jim ta roka zopet ponudi. Tudi potrpežljivost narodov ima svoje meje. Morda se bodo še kesali, da so v svoji objestnosti tako pshali od sebe lepo priliko. Ali ne šujejo, da se za Mladočeha že oglašajo — še mlaji Čehi! In od teh še mlajih Čehov se bodo morda učila tudi druga tlačena slovanska plemena, kako treba braniti svoja prava pred ljudmi, ki so ravnokar dokazali vnovič, da njihova prepotencia ne pozna nobenih mej!

Konferenca hrvatskih opozicijskih strank. Predsednik kluba hrvatske opozicije, g. posl. dr. Šandor Bresztyenszki, priobčuje v listih komuniké, v katerem reagira na pomisleke, ki so jih izrazili nekateri opozicijski listi glede vseh, katerega je pričakovati od te konference. Ob enem reagira na nasvet nekaterih patrijotov, naj bise konfereca odloži.

Konferenca predsednik ne more odložiti, ker ga veže sklep nezavisne narodne stranke in stranke prava od 15. januarja 1902. Vrhu tega tudi velika večina opozicije želi, da pride do konference. Dvomi glede vseh izvirajo iz različnega umevanja nekaterih postranskih vprašanj in pa iz nevolje proti nekaterim osebam hrvatske opozicije. Položaj hrvatskega naroda zahteva, da se vse hrvatske opozicijske skupine združijo v jednotno opozicijo in v jednotno obrambo ekzistence hrvatskega naroda z vsemi zakonitim sredstvi. Tudi dogodki na Balkanu silijo na tako složnost.

Zgodovina uči, da je težko doseči popolno sporsuzmljenje. Vzrok temu je v duševni svobodi, v različnosti človeških čustev, ki prepreča jednako umevanje v vseh važnih vprašanjih javnega življenja in v vseh podrobnostih. Tudi naklonjenost do oseb, ki delujejo javno, ni enaka.

V tem pogledu ni mogoče pritiskati na pojedine osebe in bi tudi ne doneslo trajnega vsehpa. Ako imajo posamične skupine vzrokov za svoj nadaljnji obstanek, potem se treba zadovoljiti z enakim umevanjem bitstva programa od leta 1894 in gledati, da se bo jedinstveno delovanje opozicije temu bitstvu primerno razvijalo na vseh poljih javnega življenja. Utrjenje te jedinstvenosti, tudi če ne pride do popolnega združenja, je glavna naloga prihodnjega zborovanja.

Dr. Bresztyenszky meni, da ga ob sedanjih žalostnih in težkih odločjih ne more biti členu hrvatske opozicije, temelječega na programu od leta 1894, ki bi hotel onemogočiti tako jednotnost in jednotno delovanje.

Kdor je bil na lanskem zborovanju in je vspregel omenjeni program, a je pozneje odstopil od istega, naj to javno pove in izvaja konsekvence iz tega. Nikakor pa ne sme ovirati jednotnega delovanja drugih močnejih opozicijskih strank ter tako odpirati našim nasprotnikom vrata za nepade.

Dr. Šandor Bresztyenszki zaključuje:

To izjavljam odkrito in iskreno, kar mislim o predstoječem zborovanju, na katerem si bom prizadeval po svojih najboljših močeh, da bom spolnjeval tiste dolžnosti, ki mi jih nalagajo moje stališče in javnem življenju, moje neomajno prepričanje in moje zaupa-

nje v zdravi patrijotizem členov hrvatske opozicije, in to brez osebnih ali postranskih obziriv.

Napadi na nemškega cesarja. V večerajšnji seji nemškega državnega zbora so se ponavljali napadi na cesarja Viljela II. Posl. Richter je govoril o onem slučaju, ko je cesar Viljelm na ljubu dekletam v Crefeldu dal premestiti tja jeden konjeniški polk. V nadaljevanju svojega govora povdarjal je Richter, da je v sedanjih časih vladarju, in naj bi bil tudi najnadarjenejši človek na svetu, nemogoče obvladovati vso zakonodajo, vsled česar mu je neobhodno potrebno, da se radi vsakega svojega koraka posvetuje s svojimi ministri. Sploh pa da ima cesar toliko svojih opravil, da mu ne more preostajati časa v to, da bi se mešal v stvari, katere ga ne brigajo.

Cesarjevo postopanje je nadalje kritikoval tudi poslanec K ar d o r f f, ki je povdarjal, da bo predsedniku vedno težavnejše preprečati, da bi se v zbornici ne govorilo o cesarjevi osebi, dokler bo cesar še nadalje zlorabljal svojo avtoriteto.

Cesarja je branil državni kancelar grof Bülow, ki je rekel med drugim, da ni smeti cesarju onemogočiti inicijative ter da bi bila marsikatera druga država srečna, ako bi imela tako energičnega in inteligentnega vladarja, kakor je Viljelm II.

Macedonsko vprašanje. Carigradski listi objavljajo naredbo porte, s katero se organizira orožniška služba v evropskih pokrajinah Turške. Poveljnikom orožništva so imenovani sami Turki, a častniki so vzeti iz turške vojske. Stroške za orožništvo nosilo bo prebivalstvo posamičnih vilajetov in je v ta namen razpisana nov davek od 5°/_o.

To bi imel biti glavni korak o uvajanju reform, a težko je verovati, da bodo turški častniki, v svoji novi službi kakor orožniki, menj krvoločni in nasilni, nego so bili do sedaj.

Razmere v Macedoniji ostanejo tudi naprej take, kakor so bile do sedaj in z uvedenjem orožništva pod poveljništvom turških častnikov hoče Turčija le natrositi nekaj peska v oči evropskim vlastim.

Kakor poročajo bolgarski listi, se stanje v Macedoniji ni prav nič zboljšalo in se od strani turških oblasti in turških vojakov vedno jednako postopa proti kristijanom. Isti listi poročajo o 15 grozodejstvih, ki so se te dni izvršili v Solunu. Turški poveljnik Hilmi-paša pa vse to mirno gleda. Ko se je neki A t s o S i n d r a k o v prišel v družbi ruskega poslanika k njemu pritožiti, da so mu Turki ustrelili ženo in otroka, odgovoril je paša: »Sedaj je ramazan (čas, ki je med Mohamedanci posvečen), pa mi ne motite miru!«

Odkar so vlasti intervenirale v prilog reform, da se v Macedoniji ni prav nič zboljšalo, temveč še poslabšalo.

Tržaške vesti.

Dogodki v Riemanjih. O dogodkih prošlega torka nam piše naš poročevalec:

V terek zjutraj pred dnem je zopet veliko število orožnikov — pravijo, da jih je bilo nad 60 — obkolilo vas Riemanje. Zasedena so bila vsa pota in steze.

Okolo 8. ure in pol zjutraj je prišel v Riemanje vladni komisar s enim duhovnikom in — seveda — v spremstvu oddelka orožnikov. Bil je žnjimi tudi neizogibni koperški kovač-ključavničar s polno torbo vetrihov in žabnic. Komisar je odpečatil cerkev ter odprl vrata s ključem, ki ga je prejšnjega dne vzel vaškemu županu. Na to so šli duhovnik, komisar, kovač-ključavničar in še neki drugi človek v cerkev. Tu je duhovnik baje meševal latinsko mašo, a zvonilo ni nič. Dolgo jih ni bilo iz cerkve. Pred cerkvijo je stražil oddelk orožnikov, ki niso pustili nobenega človeka v cerkev. Ko so prišli zopet iz cerkve, je vladni komisar zopet zaprl cerkev z navadno ključavnico in žabnico, a na to je z vseh vrat potrgal uradni pečat, žabnice pa je pustil na vratih.

Duhovnik in komisar sta se potem podala v kapelanijo. Kaj sta delala tam, tega nisem mogel izvedeti.

Po 10. uri je komisija zapustila Riemanje; samo par orožnikov je še nekaj časa krožilo po vasi. A tudi ti so na to izginili. Popoludne ni bilo nobenega orožnika več v Riemanjih.

Ključec cerkve in zvonikov je baje vladni komisar odnesel škofu v Trst. Saj je še isti dan na večer škof Nagl postal v Riem-

nje posebnega odposlanca, ki je hotel ključec levega zvonika. Kjer se nahajata dva zvana, izročiti cerkvenima ključarjema. (V drugem zvoniku se nahaja veliki zvon.)

Cerkvena starešina sta izjavila, da ne vasprijmeta ključa; menila sta navreč, da tisti, ki je vrata zaprl, naj jih pride zopet odpreti, in sicer vse, in ključec naj izroči tistim osebam, katerim so bili poverjeni poprej.

Tako ni v Riemanjih nobenega zvoneja in tudi ura — seveda — stoji. Ker ne zvonijo v šolo, tudi otroci ne prihajajo redno na pouk.

Ozirom na dogodke v Riemanjih vasklika »Narodna Misao«: »In vse to se dogaja v konstitucionelni državi! Sedaj ne manjka družega, nego da bi orožniki streljali na riemanski narod zato, ker isti hoče staroslovensko službo božjo v svojo cerkvi!«

Zopet uničen sklep našega mestnega sveta. Namestništvo je uničilo sklep mestnega sveta tržaškega, naj se iz občinskega proračuna t. l. briše svota 1080 kron, namenjena za podporo dekliške šole, katero vodi redovnice S. Ciprijana. Ta sklep mestnega sveta je bil storjen na predlog svet. dra Spadonija.

Mestni svet je bil že enkrat prej brisal to postavko iz proračuna, a namestništvo je bilo dotični sklep mestnega sveta razveljavilo. Mestni svet je proti namestništvu odloku rekuriral, a je zgubil v vseh instancah, vsled česar je moral to postavko zopet postaviti v proračun.

Gospoda se je prestrašila. Kakor smo že sporočili, imeli so nekateri težaki iz svobodne luke v nedeljo skod v telovadnici občinske ljudske šole v ulici Nuova. Na tem shodu je bilo slišati ostrih besed proti židovski kamori in njenim ljubljencem, italijanskim podanikom, katerih je vse polno v našem mestu. Gospoda, ki sestavlja mestno delegacijo, se je tega shoda tako prestrašila, da je, kakor poroča »Piccolo« takoj naložila eksekutivi, naj od sedaj naprej ne prepušča več prostorov ljudskih šol v prirejevanje shodov, ker da to ni higijenično.

Verujemo, verujemo, da nedeljski shod v telovadnici ljudske šole ni bil higijeničen za židovski kamoro, pač pa bi bil shod higijeničen, ako bi bil ščuval proti Slovincem in Avstrijem.

Blažena dežela! V Alcanu, v Italiji je bila te dni prava ustaja. Narod se je dvignil proti vednemu naraščanju davkov. Posredovalo je vojsštvo, ki je bilo opetovano žaljeno in obmetavano s kamenjem! Karabinerjem in tam nabajajčemu se vojaštvu, je morala prihitei v podkrepitje vojaška sila iz mesta Taranto.

Kakor piše »Il Corriere della Sera«, je vojaštvo, ker je bila množica premenogostevilna, ostajalo pasivno!

Tu je zopet slika iz blažene dežele! Tako, kakor je danes v Italiji, se je nekdanj godilo našim prednikom — tam okolo leta 1848, onega leta, ko je v nas zapovedoval le gospod in ko je bil kmal le suženj, kakor laški kolon.

Tu imate posla, gospoda irredentarij!! Tu se zavzemate za lačni narod! Ne pa da rovarite proti nam in onim, ki vas tu redijo in — trpijo!

Alo, »Piccolo« in drugi čfati, pišite o teh dogodkih! Čemu molčite?! Vas je-li morda — sram?! Ako pišeta cele kolone in celo tedne o kaki malenkostni nelepi stvarici, ki se je dogodila kje v Avstriji, ali kje v Rusiji, je tembolj vsa do žnost, da posvetite tudi »blaženi« deželi vsaj par vrstic! In da obvestite svoje zaslepljeno občinstvo o »dobrotah«, katere uživajo bratci okraj luže in katerih jim je pričakovati, ako bi se uredničili ti-ti znani — idejali!!

Z naših sodišč. Pišejo nam: Včerajšnji »Sole« poroča, da je imel sodni tajnik G. te dni jako neljub prvor z neko tobakarico v ulici delle Acque in da se mu je prigodilo nekaj neprijetnega.

Ker pa so vzroki temu dogodku, kakor je posneti iz notice v »Sole«, povsem privatne naravi — nas ta dogodek ne briga dalje.

G. sodni tajnik G. zanima nas iz družih razlogov. I-temu so na tukajšnjem c. kr. okrajnem sodišču poverjene pupilarne stvari in ima v tej lastnosti posla s premnogimi slovenskimi strankami. Ta gospod je Ž. d. A to nas ne moti, da ne bi priznali, da je g. G. — seveda, v kolikor ga poznamo mi — kakor človek tudi v uradu dobra duša. Ali na

svojem mestu ni, ker ne pozna našega jezika. Vrhu tega pa tudi laščino — kateri edini je menda popolnoma vešč — izgovarja nekam nerezumljivo, tako, da ga ne umejo dobro tudi tiste naše stranke, ki znajo laški. A pupilarne stvari so včasih jako delikatne. Ni torej nikaka animoznost proti osebi tega sodnega uradnika, ako želimo, da bi se umaknil s tega važnega mesta drugemu funkcionarju, ki bo imel vse kvalifikacije za isto.

Škrat. V soboto, dne 24. t. m. izide tretja številka šaljivega lista »Škrat«, ki prinese mnogo zanimivega šaljivega gradiva in lepe slike. Najbolj pa bo naše ljudstvo zanimala humoreska, spisana po narodni pripovedki: »Pribrisani istrski kmetič in lakomni dvorjani«.

Nesreča na delu. V mizarski delavnici Moretti dogodila se je večeraj težka nesreča. 21 letni mizar Peter Albel se je z roko preveč približal zobovom vrteče se parne žage, katera mu je težko ranila štiri prste, tako da so mu morali pazneje v bolnišnici dva odrezati.

Dražbe promičutn. V petek, dne 23. jan. ob 10. uri predpoldne se bodo vsedne saredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za vilne stvari vršile sledeče dražbe promičutn: v ulici Foscolo št. 3, hišna oprava; v ulici Alessandro Volta št. 3, hišna oprava; v ul. Torrente št. 30, omara; v Rojanu št. 6, 50 litrov vina in razno; v Kolonji št. 175, mali voz; v ulici del Bosco št. 17, hišna oprava; v ulici Carradori št. 5, voz, klupi in razno; v sv. Križu št. 215, oprema v zalogi, rum in razno.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 1.9, ob 2. uri popoldne 6.2 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 771.1. — Danes plima ob 6.0 predp. in ob 6.12 pop.; oseka ob — predpoldne in ob 1.1 popoldne.

Društvene vesti.

Telovadno društvo »Tržaški Sokol« naznanja svojim členom in drugim prijateljem plesa, da obdržuje vsako nedeljo in praznik plesne vaje v svoji telovadnici. Začetek ob 5. uri pop., konec ob 9. uri zvečer. — Vstopnina: za člene 40 stotink, za nečlene 60 stotink.

Sijajna maškarada »Tržaškega Sokola«. Kakor smo že ponovno naznanili, priredi »Tržaški Sokol« zadnjo nedeljo pusta svojo sijajno maškarado v gledališču »Goldoni« (prej »Armonia«). Zanimanje za to maškarado je že sedaj veliko in se pripravlja več lepih skupin.

»Sokolom«, ki še nimajo sokolske oprave, se priporoča, naj si isto omislijo, da bo na tej maškaradi v kolikor možno velikem številu zastopana krasna sokolska obleka. Novi členu se vsprejemajo v tiskarni »Elinost« ter v društveni telovadnici.

Koncert zagrebške tamburaške družbe v Barkovljah. Zagrebška tamburaška družba priredi v nedeljo dne 25. t. m. koncert v barkovljan-kem »Narodnem domu«. Tamburaši nastopijo v narodni noši. Ta družba, katero vodi g. Jovan Bukina, svirala je leta 1891. na zagrebški razstavi, l. 1894. na lyonski razstavi (na Francozkem), dalje istega leta na curiški razstavi in l. 1896. na budimpeštanski razstavi. Nastopala je potem tudi po vseh večih mestih in sicer povsod z dobrim vsehpa. Početek koncerta ob 4. uri popoldne, vstopnina 40 stotink za osebo. — Po koncertu bo ples, ki prične ob 6. uri zvečer.

Čitalnica pri sv. Jakobu je naznanila že v »Elinosti«, da priredi v soboto, dne 24. t. m., v dvorani Mally, ulica Torrente št. 16, svoj prvi plesni venček.

Ker naše slavno »Delavsko podporno društvo« letos ne priredi (vsaj naznanilo še ni tega) nobenega plesa, na kateri bi imeli naši sloji pristop, zato si usoja podpisani odbor vse plesoljubne gospode in gospice vabiti na plesni venček naše »Čitalnice«.

Odbor.
Pevskemu zboru »Bratovščine sv. Cirila in Metodija« pri sv. Jakobu so nadalje darovali:

Nabrano po gospodu Seražinu: Peter Flego, kanonik 5 K, Matija Škabar, duhovnik 2 K, Andrej Zink, duhovnik 4 K, Jožef Macarol, duhovnik 4 K, Karlo Sajavič, duhovnik 1 K, Ivan Apolonio, duhovnik 1 K, Andrej Borštnar 1 K, Lovrene Gregorič 1 K, Leopold Cotič 1 K, Jakob Koojančič 1 K, Andrej Babudar 1 K, Martin Drejščik 1

K, Matija Korec 6 K, Jožef Kresevič 1 K, Ivan Frank 1 K, Anton Zlobec 2 K, Peter Mamfreda 2 K, Anton Ujčič 1 K, Štefan Kresevič 1 K, Anton Saražin 1 K, Franc Poškaj 1 K 20 st., Franc Princ 1 K, Jožef Božane 1 K, Anton Poškaj 1 K, Ivan Križman 1 K, Anton Gašperčič, posestnik 5 K, Matije Železnik 2 K, Silvester Batič 2 K. (Pride še.)

Trgovsko izobraževalno društvo v Trstu vabi na veliki ples, ki se bo vršil v soboto dne 31. januarja 1903. v sijajno odličnem in električno razsvetljenem gledališču »Goldoni« (prej »Armonia«). Začetek točno ob 10. uri zvečer. Plesala se bosta narodna plesa »Slovane« in »Česka beseda«. Sviral bo populni orkester pešpolka štev. 97. Prosi se priti v plesni toaleti. Vstopnina za gospode z eno damo 2 K, posamične dame 1 K. — L. ž. v prtilišču 8 K, I. vrste 6 K, II. vrste 4 K, III. vrste 2 K. — Vstopnice in lože se dobivajo predsedniku ulica Giulia št. 25, a na dan plesa se bodo dobivale pri blagajni.

Ker je čisti dobiček namenjen za trgovsko šolo, se nadejajo podpisani obilo obiska

Vekoslav Plesničar
predsednik.

Ivan Marušič Vinko Perušek
blagajnik. tajnik.

Vesti iz ostale Primorske

× **Vipavska železnica.** »Soča« beleži, da je bil promet na tej železnici doslej na ravnost nepričakovan. Včasih da je uprav nezmožna gneča, ali pa je toliko ljudi, da vsi niti ne morejo na vlak. Potreba novega vlaka je postajala vedno več. »Soča« pa meni, da odhajanje tega vlaka iz Gorice opoludne bo na vsak način prezgodnje. Dela na južnem kolodvoru v Gorici, ki so bila potrebna radi vipavske železnice, so že skoro dovršena. V novi hiši bo prostor za policijo, za finančno in carinski urad, za čuvarja in vratarja. Peron se razširi za kaka dva metra.

× **Imeniten povod poskusu samomora.** Nekje pri Gorici je nekdo izvršil poskus samomora. Po noči si je ovil vrv okoli vratu, da se obesi. A ni se mu posrečilo.

In vzrok? Žena ga je nekoliko kregala, ker je brez njenega dovoljenja — prodal kravo! To je bilo prehudo, tega ni mogel prenašati, to je mogla poravnati le jedina smrt. Zato si je ovil vrv okoli vratu, ali slučaj je hotel, da je njegovo stokanje čula — njegova žena!! Pozabila je v hipu na prodano kravo, snela vrv z vratu in se baje jezi več na moža.

Ajdovska podružnica učiteljskega društva za goriski okraj bo imela svoj občni zbor v Sv. Križu dne 5. februarja 1903 ob 11. uri popoldne po sledečem dnevnem redu:

1. Pravne razmere učiteljstva z ozirom na novi zakonski načrt: poročna tovariš Mrmolja Fran. 2. Stenovska organizacija; poročna tovariš Medvedček Peter. 3. Orgljanstvo in učiteljstvo; poročna tovariš Možina Anton. 4. Posamični predlogi.

Na shod je vabljeno radi važnosti dnevnega reda poleg društvenikov učiteljstvo sploh.

× **C. kr. kmetijska družba v Gorici.** V sinočnji »Triester Zeitung« čitamo: »Ta družba se je preselila v svoj novi sedež. (Via del'le Scuole, prejšnji prostori okrožnega sodišča.) D. čim je imela popred v deželni palači le eno dvorano, razpolaga sedaj s celo vrsto prostornih in primerno urejenih dvoran. Posebno treba omeniti dvorano za seje, z resno, skoro impozantno opravo, potem uradno sobo družbinega tajnika, ki je po pregraji zvezana s sobo, določeno za stranke. Najzanimivejši komad pa je muzej družbe, v katerem so skrbno shranjeni vsi spisi, zapiski in publikacije te družbe, ustanovljene z dovoljenjem nepozabne cesarice Marije Terezije, od leta 1765 do 1849. To je videti med drugim tudi ustanovni spis te kmetijske družbe, datiran od 27. avgusta 1765, s 27 zlatih, srebrnih in medalj iz bronca, katere je družba dobila na različnih razstavah. Družbi prvi predsednik je bil graf Gašpar Lantieri a Paratico. Sedanji predsednik je deželni glavar dr. vitez Pajser... (hvalospeva ne moremo poatistiti, ker nam tega ne dovoljuje prepričanje o delovanju te družbe v zadnjih letih). K. čeno bi bilo omeniti precejšnjo knjižnico gorške c. kr. kmetijske družbe, ki šteje 7000 zvezkov, za čije sestavo

si je pridobil mnogo zaslug delavni tajnik g. prof. Hugues.

Mi se primerno zahvaljujemo nemškemu listu za te zanimive zgodovinske in druge podatke. Dodajemo pa željo, da bi bilo delovanje te družbe odslej nekoliko drugačnejše, nego je bilo zadnja leta, kar se dostaje slovenskega dela dežele. Ne zahtevamo, da bi bilo to delovanje »impozantno«, kakor je impozantna oprava družbinega sedeža, ali živahno naj bo, intenzivno, sistematično, primerno namenom, plodonosno, da bo našemu siromašnemu kmetu res pomagalo premagovati hudo gospodarsko krizo, v kateri se nahaja. Rekriminoj radi minolosti pa smo napisali v ta jedini namen, da izrazimo željo, da bo bodočnost boljša, nego je bila minolost precej dolgega razdobja.

Vesti iz Kranjske.

* **Trojčke ženskega spola** je povila te dni na Gočah žena Curk. Eden je bil krščen v cerkvi, eden doma in tretji je mrtvorojen.

* **Križ zlomil, ko je vzdignil vola.** V bolnišnico v Ljubljani so pripeljali iz Trbovelj mesarskega pomočnika Ivana Ule iz Litije. Ponesrečil je pri klanju vola. Pravijo, da si je zlomil križ, ko je vzdignil vola. Poškodba je tako nevarna, da je malo upanja, da bi ozdravil.

* **V Ameriko** se je odpeljalo večerj ponoči z južnega kolodvora v Ljubljani 78 oseb. Policija je prišla nekega fanta, ki jo je hotel popihati v Ameriko, da bi se odtegnil vojaški dolžnosti.

* **Samomoril v Ljubljani.** Leta 1902. je bilo v Ljubljani 9 samomorov, in sicer se je 5 oseb ustrelilo, 2 osebi ste skočili v vofo in utonili, ena se je zastrupila in ena se je obesila.

Vesti iz Štajerske.

— **Zakopan denar.** Pri Sv. Filipu v Verach pri Kožem so našli v vinogradu posestnika Bovha pri rigoljanju velik lonec srebrnega denarja, že nad sto let starega. Posestnik vinograda ga je nekaj zanesel v davkarijo, nekaj pa ga hrani za spomin.

Vesti iz Koroške.

+ **Koroške prirodne lepote.** Priporočuje internacijonalno panoramo piše »Hrvat-ska«:

Malo kateri kraj ima tako obilico prirodnih lepote, kakor Koroška. Strmo gorovje s snežnimi vrhovi, veličastveni slapovi gor-skih potokov, pa potem plodovite livade in dična mesteca s prekrasnim položajem — vsega tega ima Koroška v izobilju. Mesto oelovsko ima krasno romantično zemljo.

In to je bila nekdanj vsa naša zemlja-predajačica, zemlja vojvod korotanskih. A danes: koliko je tam naših — grobov?! In kar je še živlega našega nad grobovi, se mora obupno boriti za nago življenje pred njim, ki nam je že toliko odvzel, ker njega nasilnosti in brutalnosti ni bila dorasla slovenska mehka prav, in ki je še danes toliko bolj činičen, kolikor bolj smo mi popustljivi in — najivni!

Razne vesti.

Italijanska sodba o Italijanih. Zaani ita-lijanski psihater-kriminalist Cessa Lombroso je obelodanil ravnokar članek o vnanji poli-tiki Italije ter je prišel do zaključka, da se Italijani nimajo s čem pohvaliti. Lombroso ostro obsoja italijanskega ministra za vnanje stvari, Prinettija. Isti da bi hotel veljati kakor velik politik, v resnici pa da ni drugega nego velik megaloman. On da ne vidi bede in nadlog Italske, pač pa da sili v Tripolis in Venezuelo.

Ta sodba je resnična in velja za Itali-jane v obče. Kakor njihov sedanji prvi mi-nister so vsi zaslepljeni po politični megaloma-niji. D. ma imajo mizerjo in lakoto na vseh koncih in krajih, ob enem pa bi hoteli tirati agresivno, prisvojevalno politiko in stezajo svoje roke po Trstu, po Istri, po Dal-maciji, po Albaniji.

Še eno resnično je povedal Lombroso. To namreč, da Prinettija politika velikih not-ne odgovarja ničem Italije, ampak to da je politika denarne molže.

Redko slanje. Dne 6. avgusta bo minolo 60 let, odkar je cesar Ferdinand takrat 13-letnemu nadvojvodi Franu Josipu, sedanjemu cesarju in kralju, podelil imejitelstvo dra-

gouskega polka št. 11, ki je nastanem sedaj v Stockerau-u, imenovavši nadvojvodo ob enem polkovnikom. Cesar je dovolil polku, da ta jubilej slovesno proslavi.

Tožba proti pok. kralju Humbertu. Neka grofica imenom Cesarica Herentani je uročila tožbo proti zapuščini pok. italijanskega kralja Humberta na korist svojemu detetu, ki je izišlo in nje svojedobnega razmerja s pokoj-nim kraljem. Zastopa jo odvetnik Tullio Martucci. Grofica je bila nekdanj silno slavljena radi nje nenavadne lepote. Razprava valed nje tožbe bo dne 28. t. m. Privatno imetje pokojnega kralja bo zastopal general Ponzio Vaglia.

Srečen otok. Na otoku Izlandiji nimajo ječ. Tam ne trebajo ne sodišč, ne ječ, ker se tam ne dogaja noben zločin. Otkar se spominjajo prebivalci tega otoka, dogodili sti se tam dve tatvini. Neki urojencec je bil namreč ukrad eno ovco, in to z lakote, ker si je bil zlomil roki ter ni mogel delati in prehranjati sebe in svojo rodbravo. Posvarili so ga bili javno in mu dali zaslužka kakor nadzorovatelju polja. Drugi tat je bil neki bogati Nemeec. Prodali so mu vse, dali okra-denemu odškodnino ter odpravili z koveca v domovino. To je res srečen narod.

Odločen postiljon. Iz Oseka javljajo: Minole nedelje so na cesti med Osekom in Čepinom štirje kmetje ustavili postiljona Martina Mazzuro, ker so hoteli oropati pošto. Odločni in pogumni postiljon pa se je srečno ubranil vsega štirih napadalcev ter tako reši pošto. Glavar napadalcev je bil kmet Pavel Brozovič, ki je že izroččen državnemu pravd-ništvu.

Grozna blaznost. Brzojavnega nadzornika Sisto de Malde v Brescii, ki je bil miren, postaven človek, je napala grozna blaznost. Njegovih možgan se je polastila m' sel, da je on praoče Abraham in da mora svojega sinu Izaka žrtvovati Jhovu. Vzel je velik nož ter pograbl svojega sinu Srečkota in je hotel istega zaklati na mizi v obedovalnici. Ali signora Malde je poskočila še o pravem času ter sinu iztrgala iz rok nesrečnega očeta. Med roditeljsko je navstala huda borba, v kateri je bila signora v nevarnosti, da jo mož zadoši. Ob pomoči kuharice in sluga se jej je potrečilo sledjiti, da je spravila v varnost sebe in sinu. Blaznencec je pgrabil sedaj svojo dveletno hčerko Gildo, ki se je igrala ob kamnu. Položil je otroka v zibel in ga razmesaril z dvaintridesetimi zbadljaji z no-žem. Sledjiti je policija prodra v stanova-vanje in je prišla nesrečnega. Na prvem svojem zaslšanju je izjavil, da je on povsem jasnega duha. Po studiju Dantejeve »Božan-stvene komedije« da je zadobil prepričanje, da je on praoče Abraham, da ima torej pravico žrtvovati svoje otroke.

Podžupana v Belemgradu so pogrešali več dni. Sedaj so pa našli njegovo mrtvo truplo v Donavi. Sodijo, da je g. Arzeniev'č izvršil samomor.

Akademične društvo »Slovenija« na Dunaju bo imelo dne 24. januarja 1903. svoj III. redni občni zbor. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega rednega občnega zbora. 2. Odborovo poročilo. 3. Služajnosti. Začetek ob 7. uri zvečer. Local: VIII. Al-sterstrasse 59 — Budejeviška pivnica.

Vabljeni slovaški gosti dobro došli!
Loterijske številke, izražane dan 21. januarja:

Brno	74, 18, 68, 27, 53.
Incmost	29, 19, 33, 46, 21.

Brzojavna poročila.

Parlamentarne stvari.
DUNAJ 22. (B) Odsek za proučenje predloge o davku na sladkor je predpoludne nadaljeval razpravo o bruseljski sladkorni konvenciji in o noveli o davku na sladkor.

Akcija proti Venezueli.
PARIZ 22. (B) Agencee Havas javlja iz Maracaibo večerajšnjega dne: Nemške vojne ladje »Panther«, »Gazelle« in »Vineta« bombardirajo od 10. ure predpoludne trdnjavo S. Carlo. Venezuelani odgovarjajo s čuo na streljanje.

CARACAS 21. (B) Agencee Havas javlja: Revolucionarni general Riera je napal po noči Coro, a je bil odbit z izgubo 200 mož.

Atentat na patrijarka Ormaniana.
CARIGRAD 21. (B) Mejem ko se armenski patrijarhat in turški vladni krogi trudijo, da bi atentat na patrijarha Orma-niana označili kakor čin osebnega maščeva-

nja, pa se dozdeva, da so dobljeni dokazi, da napadalec pripada armenskemu odboru.

Napadalec, katerega so obiskovalci cerkve hudo pobili in ki je dolgo časa ostal brez zdravniške pomoči, podleže najbrže dobljenim ranam.

Umorstvo na italijanskem podaniku.
CARIGRAD 21. (B) Valed korakov, storjenih od italijanske strani, da se zasači morilec nekega italijanskega podanika v Kajfi (Sirija) je turška vlada odredila strogo preiskavo.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.
Lastnik konsorcij lista »Edinost«.
Natisnila tiskarna konsorcij lista »Edinost« v Trstu.

Koncert zagrebških tamburašev v »Slovanski čitalnici«. Zagrebška tambu-raška družba priredi jutri ob 8. uri zvečer koncert v »Slovanski čitalnici« (ulica San Francesco štev. 2). — Vstopnina 60 stotink za osebo.

Išče se instruktor

za slovenski in nemški jezik.
Ponudbe pod naslovom: Josip Pacher, Via Petrarca št. 1.

Šivalen stroj za čevljarje, rabljen, v do-brem stanu se takoj po jako nizki ceni proda v ulici del Monte št. 19.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
X Svoji k svojim! X
X ZALOGA X
X pohištva X
X dobro poznane X
X tovarne mizarske zadruga v Gorici (Solkan) X
X vpisane zadruga z omejenim poročtvom X
X prej Anton Černigoj X
X Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario) X
X št. 1. hiša Marenzi. X
X Največja tovarna pohištva primorske dežele. X
X Solidnost, zjamčena, kajti lea se osuši X
X v to nalašč pripravljenih prostorih s tem- X
X peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobna, mo- X
X derna sestav. Konkurenčne cene. X
X Album pohištve brezplačno. X
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

FILIJALKA
c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/4 %	30-dnevni odkaz 2 1/2 %
30- " " 3 3/4 %	3-mesečni " 2 1/4 %
	6- " " 2 1/2 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih ban-kovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne taks- v krepost z dnem 24. junija, 28. junija in odnosno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.
v vredn. papirjih 2% na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice
na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvo, Tropiv Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradecv Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomecu Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez troškov.

Kupnja in prodaja
bitku 1% provizije.
Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predujmi.
Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.
Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.
Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske in italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.
Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati da rebni denar, zlati avstrijski bankovci itd. po pogodu

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.
— TRST —
TOVARNA: Via Tessa, vogal
Via Limitassa
ZALOGA: Piazza Resario št. 2
(šolsko posolpje)
in Via Riberge št. 21
Telefon št. 670.
Veliki izbor tapetarij, ercal in silk. Iz-
vršnje saročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI ČENIKI ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavio se na pa. obrod
ali železnico franko.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fondi: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder postuje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obnovenjske namene.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Razprodaja!

Po nečuvno nizki ceni se dobi za samo

2 gl. 95 nč.

krasna garnitura obstoječa iz

14 krasnih dragocenih predmetov

in sicer:

- 1 ura od nikla, Anker remont. (na željo tudi posrebr.) z lepo razr. zlatim pokrovom točno, ur jena s 3 letnim jamstvom in škatljico.
- 1 ura s goldin ali niklasta okropna verižica s privezom. Pariški sistem.
- 1 goldn igla, za kravate z imitir. briljanti.
- 1 par gumbov za manšete, znamka »Garantie«.
- 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in ovrtnike.
- 1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno puncir.
- 1 goldin prstan s krasnim kamenom.
- 1 zopno ogledalo v etvilju.

Vseh 14 krasnih in vrednostnih predmetov z uro Anker-Remont, vred pošilja le za 2 gl. 95 nč. s povzpetjem ali po naprej poslanem denarju, tvrdka

BRÜDER HURVIZ

Krakovo - Stradom 17. - Krakovo

Neodgovorjajoče sprejemem v 8 dneh nazaj in povnemi denar, vsled česar nima kupca nikakega rizika. Bogato ilustrovani cenik raznovrstnih dragocenosti brezplačno in franko.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo. Vsak kupec vdobi v dar brezplačno krasen žepni album s 15 razglednicami mesta Krakovo.

Hiša na prodaj ali razna stanovanja se dajajo v najem pri Sv. Ivanu št. 863.

„Edinost“

se prodaja

razven v že znanih tobakarnah v mestu in okolici tudi pri

Josipu Danev
na Opčinah 204

na kolodvoru sv. Andreja in Benjaminu Podboj na Verdeli št. 170 (Bošket).

Čast mi je naznaniti p. n. s. občinstvu mesta Trsta in okolice, da sem te dni otvoril zalogo dalmatinskih naravnih vin. Prodajam po zmernih cenah na d-belo in v steklenicah. Zaloga se nahaja v hiši **Emila grofa Alberti-ja**, ulica Ghenga št. 8 zadaj na dvorišču.

Namizna vina, črna, bela „Opollo“ (schilcher).

Prodajam tudi naraven in pristen tro pinjavec in olje.

Ker so naša dalmatinska vina ne samo na glasu kakor izvrstna, ampak še znamenita, tudi kakor okrepiljoča za bolnike in malokrivnike, nadejam se za trdno, da me bo s. občinstvo najmnog številneje počaščalo se svojimi naročili ter stem vršilo naše narodno geslo: **Svoji k svojim!**

Odlinim spoštovanjem

Matko Paič.

Užgani znak na zamašku

v varstvo proti ponarejanju

MATTONIJA Giesshübler Sauerbrunn.

Paglianova pijača

● ● ● prof. Ernesta Pagliano ● ● ●

nečak pokojnega profesorja Hieronima Pagliano je bilo predloženo zdrav. vodstvu min. za notranje posle v Rimu, koje je dovolilo razprodajo. Odlikovano na narodni farmacevtični razstavi 1894 in na higijenični narodni razstavi 1900 z zlatimi kolajnami.

Ogibajte se vedno ponarejanj in zahtevajte vedno izdelke, koji nosijo na lončku in ovitkih našo varstveno znamko.

Naročbe je naslovljati na tvrdko

Prof. Ernest Pagliano, Napoli, Galata San Marco šte. 4.

Pri svetem Antonu Padovanskem.

Prva zaloga cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2. (za mestno hišo).

Dobi se bogata izbira planet, calmatik, pluvial, humeral, roketov, kvadratov, kolajnev, Leo, prsnikov, misalov, brevijev, ritualov, diurov in neštivilno nabožnih taz ično fino vezanih knjig, sv. črikov, križev, sveti nic, kelhov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje k pov v vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, pripredeljivih posebno za vlačne cerkve.

Zaloga sveč in čistega čebelnega voska kakor tudi mčšne sveče I. in II. vrste, podov, vencev, križev in svetelj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih evtlie in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogastvu, izvirajo se vezanja (icami) najfinjša za zastave, pregrinjala idr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojej je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

V trgovini z manifakturnim blagom tvrdke

Giuseppe Bolle

ulica Nuova, nasproti palači Salem

se prodaja

1 zimska maja za ženske po nč. 50

moške „ „ 55

Velik izbor fuštanja navadnega, modrega, rudečega, velenr izdel. Liket bel itd.

Velikansko skladišče Ul. Nuova platinin in bombazevin št. 15.

Vittorio Gasparini

Prodaja za velikonočna in novoletna darila

85	ducata angl. žepnih rut s podobami
125	„ „ „ „ (battista) za gospe
260	service za 6 oseb od belega damaska
210	„ „ 6 „ z barvanim robom
325	„ „ 6 „ a jour barvani
238	1/2 ducata brisalk
358	1/2 ducata brisalk platnenih s poveski.

TRDNE CENE. 10% odbitek od označenih cen.

Vsled bližajočega se zaključka sezije razprodaja po znižanih cenah ves fuštanj nahajajoč se v skladišču.

A. BUCHBINDER Friderik Steindler

TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.

Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev tapetarij vseh vrst, ročnih kovčkov in velikih kovčkov vseh vrst po načrtih železnice. Naročbe sprejema za kompletne sobe toli v mestu koli za odpošiljanje po železnici ali morju.

Specijaliteta v predmetih iz gumija, priprave za znavnavanje, stroj za metati vodo, zdravniški pasovi, steklenice za dojenje otrok, galoši tovarne „Boston Ruber“.

ulica Aquedotto št. 2. (zraven svetlj. čarja G. Gherdol).

Glavni zastop za Trst, Kras, Goriška Istro, Dalmacijo in Tirolsko zavarovalnega društva na življenje in rente

GLOBUS

centralno ravnateljstvo na Dunaju I. Franz-Josefs-Quai št. 1a (v lastni hiši).

Popolno vplačana glavica 2.000.000 K ustanovljena od dunajskega baučnega društva in bavske hipotekarne in menične banke v Monakovu.

Sprejema zavarovanja na življenje v raznovrstnih kombinacijah in proti nizkim premijam. Specijalno zavarovanje otrok brez zdravniškega ogleda, izplačavi v slučaju ženitve ali prehoda v vojake zavarovani znesek proti malemu odtoku pred pretekom zavarovalne dobe.

Glavni zastop v Trstu, Corso št. 7. Telefon 469.

Spoštovane slovenske gospodinje

Zahtevajte pri svojih trgovcih

ново

Ciril-Methodijevo

cikorijo.

Prodajalnica ur

F. Haslinger

zaprisežen izvedenec in urar e. kr. priv. južne železnice

Via delle Poste (Palača Galatti) nasproti šte. 12.

Velik izbor ur vseh vrst. Poprave se izvrše v katerikoli množini in kateresibodi vrste, kakor kronometri itd. z vso natančnostjo in točnostjo na jametvo.

Brezkonkurenčne cene.

Tomaževa žindra

je na prodaj pri tvrdki

HUBER & C.o

v Trstu, Via Madonnina (blizo bivšega parnega mlina) kakor tudi v Boljuncu v „Vili Huber“.

Hiša na prodaj.

Primerna hiša na lepem kraju v bližini Sv. Justa je takoj na prodaj. Poblize se izve v naši tiskarni, ulica Carintia šte. 12.

TOVARNA POHIŠTVA

IGNACIJ KRON

Dvorni založnik. — Ustanovlj. 1848.

TRST

TRST

ulica Cassa di Risparmio

Tovarna na Dunaju. Novi ceniki, izvorni narisi, načrti za sobe na zahtevanje brezplačno.

Polnovplačani akcijski kapital

K 1.000.000

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, kom inalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novecv in deviz

Promesse izdaja k vsakemu žrebanju.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in novčnje zapale kupone

Daje predujme na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Ekompt in inkasso menic. Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu (Dalmacija)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vžiga.

Promet s čeki in nakaznicami.